

הלכות עירובין שנה-שנמ תשכא

לשלישית^{קסח} ואפילו אם הקרוי הוא משופע^{קסז} (שאין אומרים בו פי תקרה יורד וסותם כמ"ש בסמינן שן"ם^{קסו} כאן הקילו) מכל מקום רואין כאילו^{קסח} היתה מחיצה גמורה בסוף הקרוי:

כא קרפף בית סאתים מצומצמים שלא הוקף לדירה שנפרץ במילואו לחצר הקרפף אסור^{קסז} מפני שמקום המחיצה שנפרצה מיותר ונגעשה יותר על בית סאתים^{קסז} והחצר מותרת^{קסח} אם פרצה זו אינה לה במילואה ואינה יותר מ'אמות^{קסז} (ובגון שהקרפף הוא קצר כאן ולהלכה הוא מתרחב והולך שאם לא כן הרי יהא ארכו יותר על פי שנים ברחבו ואין מטלטלין בו אלא בד' אמות אפילו לא נפרצה כלל^{קסז}).

אבל אם לא נפרץ במילואו אלא נשארו בו גיפופין מכאן ומכאן אין מקום הפרצה מיותר^{קסז} לפי שהודין הפנימי של הגיפופין יורד וסותם ומחודן הפנימית ולחין הוא רשות בפני עצמו שממעם זה אסור למלטל מביט לאסקופה אם אין עליה משקוף רוחב ד' כמו שנתבאר בס' שמו"ק^{קסח}.

(ואפילו נפרץ במילואו אינו אסור אלא אם כן כתלי ארכו בולטים ונכנסים לתוך הלל החצר^{קסז} והם מופלגים שם ג' מפרחים מכתלי אורך החצר שאם לא כן נותר הוא בניפוי החצר כמו שיתבאר בס' ש"ם^{קסז}):

כב קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה ואחר כך פתח בו פתח מבית דירה שפתח זה אינו מועיל כלום^{קסח} ואחר כך עשה מחיצה שניה יותר מעשר והותר על ידי מחיצה זו שנעשית אחר פתיחת הפתח שעל ידיה כמלה המחיצה הראשונה שלא היתה עשיתה לדירה^{קסז} ואחר כך נפלה מחיצה זו השניה חוד לאיסורו ואין אומרים בו הואיל והותר והותר לתועיל לו עכשיו מחיצה הראשונה^{קסז}:

שנמ דין רחבה שאחורי הבתים ובו ב' עיפים:

א רחבה שאחורי הבתים יתירה על בית סאתים ולא הוקפה לדירה אין מטלטלין בה אלא בד' אמות כדן קרפף שלא הוקף לדירה אבל אם אין בה אלא בית סאתים אין לה דין קרפף ועומר למלטל מתוכה לבית ומבית לתוכה לפי שאינה רשות מחולקת מן הבית כמו קרפף אף על פי שלא הוקפה לדירה^א:

קעו השב"א עבודת הקדש שע"ג ס"ב. מ"ח שם פמ"ד ה"ז. ב"י ד"ה קרפף בית סאתים ודג"ו (אפשר דבבב"א חזונו החיצון כד', וא"כ גם בלא הכי מיותרו ואוסרו). ראה העי"ב תתכ ע' 91.
קעז סעף 4.
קעח כדלעיל ס"ז.
קעט כדלעיל ס"ח.
קפ רב פופין ע"ס כה, ב לפירושו ד"ח שברא"ש שם פ"ב ס"ה. תוס' שם ד"ה הווא בוסתא. מור וש"ע ס"ח.

סימן שנמ

א רב כהנא עירובין כד', א. מור וש"ע.
ב רש"י שם רחבה.
ג כדלעיל ס' שנמ ס"א.
ד ריב"א שם כ, כ ד"ה לא לכלים, הובא בב"י סוף ס' שנמ ד"ה קרפף. ת"א ס"א. וכו' לעיל ס' שנמ ס"ד.

קסח רש"י שם ד"ה אין איה. טור רמב"ם שם.
קסו גמרא שם רע"ב. לפירוש רש"י שם ד"ה והכא. מור וש"ע שם.
קסז סעף 1.
קסח מור. לבוש ס"ב. פירשה ס"ק ה.
קסט רב זרע שם כה, ב. מור וש"ע ס"ג.
קע אב"י ע"ס. מור וש"ע שם.
קעא רב חמדה שם.
קעב תוס' שם ד"ה קרפף. הגהות אשרי שם פ"ב ס"ד. מ"א ס"ק חו.
קעג תוס' שם. וכדלעיל ס"ב.
קעד רב חמדה שם. ב"ה ד"ה קרפף בית סאתים מצומצם.
קעה כענין שם ס"צ"י מ"ירי כשיש משקוף על האסקופה. וראה גם לקמן ס' שמה ס"ו לענין כנגד הלחי. וראה מ"ב עינינים.

תשכב הלכות עירובין שנמ"ש

ב ואם פתח בה פתח מביתו ואחר כך הקיפה¹ אפילו אם יש שם גורן בינה לבית אין אמורים שבשביל הגורן הוא שנפתח פתח זה² ואין כאן פתח לדרבה אלא סתמא נפתח לדרבה³ והרי הוא מוקפת לדירה ומותר למלטל בכלה אפילו היא יותר מבית סאתים. ומה שאין אנו נזהרים למלטל בחצרות שאחורי הבתים משום שבזמן הזה סתמן מוקפת לדירה⁴ כמ"ש בסומן שנ"ח⁵ גבי קרפף:

שם דין היקף מחיצות לשבת וכו' ח' סעיפים:

א יחיד ששבת בבקעה⁶ והקוף מחיצות גרועות⁷ כגון שתי בלא ערב או ערב בלא שתי על דרך שיתבאר בס' שם⁸ ב"ג שהן מועילות לעשותה רשות היחיד גמורה מן התורה אפילו יש בו כמה מילין והזורק לתוכו מרשות הרבים חייב אף על פי כן מדברי סופרים אין מועילות להחיר המלטול בתוכן ומתוכן לרשות היחיד גמורה אלא כשאין בתוכן רק בית סאתים⁹ ואז מותר אפילו עשה כן בישוב¹⁰ אף על פי שאפשר לו לעשות מחיצות גמורות¹¹ אבל אם יש בתוכן יותר מבית סאתים אין מטלטלין בתוכן אלא בד' אמות כמו בכרמלית אבל המקף במחיצות גמורות מותר למלטל בתוכן אפילו יש בתוכן יותר מבית סאתים¹² ואינו קרפף שלא הוקף לדירה שהרי הקיפן לדור בהן כשבת¹³:

ב אבל שיירא¹⁴ שהנתה בבקעה והקיפה מחיצות גרועות אפילו הוא היקף גדול מאד מטלטלים בכלו שמתוך שהם רבים התירו להם¹⁵ למלטל כל צרכם ואין רבים פחותים משלש¹⁶ ובלבד שלא יקיפו יותר מדאי מכדי צרכם שלא יסארו בית סאתים פנויים¹⁷ שא"צ להם להשמיש כליהם¹⁸ ובהמתם¹⁹ אבל אם נשאר בית סאתים פנוי אין מטלטלין בכל המקף²⁰ אלא בד' אמות שהרי הוא פרוץ במילואו למקום האסור דהיינו לבית סאתים הפנוי.

כמה דברים אמורים כשהקיפו יותר על שש סאין אבל אם לא הקיפו יתר על שש אף על פי שנשאר בית סאתים להם פנוי שא"צ להם אלא ד' סאין מותר כיון שהם שלשה ולכל אחד יש לו סאתים²¹ ויש חולקין²² ולענין הלכה בדברי סופרים הלך אחר המיקל²³:

ג אבל שנים שהנו בבקעה דינם כחיד²⁴ ואין לשניהם יחד אלא בית סאתים בלבד אף על פי שהן צריכים ליותר²⁵.

ח רש"י שם ד"ה לא התירום. וראה גם לקמן ס' שם ס"א.
ט רב נתנו שם. מור וש"ע שם.
י רש"י שם מ"ג, ב ד"ה כל מחצות.
יא גשין מ"ג, א.
יב ברייתא עירובין שם. רש"י שם ד"ה שלא דא. מור וש"ע שם.
יג נמזא שם י"ג, א.
יד ראה שלטי הגבורים שם (ד, ב) בשם ר"א.
טו רב שם. מור וש"ע שם.
טז מודקי עירובין רמז תפ"ג. שו"ע שם.
יז רש"י שם ד"ה לא פנוי. בי"ח ד"ה ואם הם ג' מ"ז ס"ק ב.
יח עולת שבת ד"ה ומ"ש בנה דברים אמורים.
יט רב נתנו שם מ"ג, א. מור וש"ע שם.
כ בי"ח ד"ה יחד ששבת. ט"ז ס"ק א. ת"א ס"ק ג.

ה רב נתנו שם. מור וש"ע.
ו נמזא ופרש"י שם. מור וש"ע.
ז לבוש.
ח (ד"מ"א).
ט סעיף י. אלא ששם גבי קרפף לא סמכנו על סברה זו, וכאן בדרבה סמכנו.
סימן שם
א ברייתא עירובין (ט"ז), ב. מור וש"ע ס"א.
ב רש"י שם ד"ה כל מחצות. מור וש"ע שם.
ג סעיף י.
ד כדלקמן ס' שם ס"א במחיצות שלא הוקפו לדירה.
ה נמזא שם י"ג, א לרבנן כתיב. ר"ף. דא"ש פ"א סוף סכ"ג. מור וש"ע ס' שם ס"ה. וכל"ה לקמן שם ס"ה.
ו רש"י שם ד"ה איכא בנייה.
ז רש"י שם מ"ג, ב ד"ה נתנימ. מ"א ס"ק א.